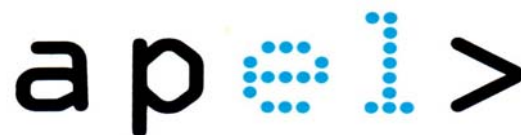

Association of Electronic Press,
Republic of Moldova MD-2012
Sciusev str., No. 73-of.1 Chisinau city
t./f:(+37322) 211 254
e-mail: apel_md@yahoo.com

**Monitorizarea știrilor și a emisiunilor cu tematica: eradicarea sărăciei, lupta anticorupție,
copilul în dificultate
(Radio Moldova și TV Moldova 1)**

Proiectul Asociației Presei Electronice „APEL”

*„Monitorizarea activității Companiei Teleradio Moldova
în procesul ei de transformare în Instituție Publică”,*

**cu sprijinul
Fundației Soros-Moldova**

**Raport
1 – 30 iunie 2005**

(Chișinău, Republica Moldova)

SUMAR:

Cadrul metodologic	3
Glosarul termenilor	3
Capitolul I. RADIO MOLDOVA	
A. Programele de știri	4
- registrul geografic și agenda tematică	
- actori mediatizați	
- mediatizarea partidelor politice	
- modul de reflectare a evenimentelor	
<u>B. Studiu de caz. Știrile și emisiunile/subiectele în materie de eradicare a sărăciei, de combatere a corupției și de ajutorare a copiilor în dificultate. Studiu comparativ.</u>	17
Capitolul II. TV MOLDOVA 1	
A. Programele de știri	19
- registrul geografic și agenda tematică	
- actori mediatizați	
- mediatizarea partidelor politice	
- modul de reflectare a evenimentelor	
<u>B. Studiu de caz. Emisiunile/știrile în materie de combatere a corupției, sărăciei și de ajutorare a copiilor în dificultate. Studiu comparativ pe patru luni.</u>	28
<u>C. Studiu de caz. Studiu comparativ pe șase luni, privind mediatizarea actorilor personalizați, a formațiunilor și partidelor politice și modul de realizare a știrilor.</u>	31

Cadrul metodologic

Perioada – 1 – 30 iunie anul 2005.

Obiectul monitorizării: știri interne; știri, subiecte/emisiuni cu tematica: eradicarea sărăciei, copilul în dificultate, lupta anticorupție

Scop: urmărirea procesului de transformare a Companiei "Teleradio-Moldova" în instituție publică națională a audiovizualului, prin prisma conținutului serviciului de programe, în special, a știrilor interne și a prezenței tematicii vizînd eradicarea sărăciei, lupta cu corupția și copilul în dificultate.

Autorul monitorizării: centrul SIMON al Asociației Presei Electronice APEL

GLOSARUL TERMENILOR

Știri - știri în cadrul buletinelor de știri sau în cadrul programelor de actualități care se referă la realitățile din interiorul țării;

Frecvența mediatizării – numărul de apariții/menționări al obiectului mediatizat indiferent de formă (vorbire directă ori indirectă).

Durata mediatizării – timpul aparițiilor/menționărilor obiectului mediatizat.

Natura știrii:

conflictuală – reflectarea evenimentelor, faptelor în care sînt implicate părți aflate în conflict sau reflectarea evenimentelor asupra cărora există opinii contradictorii, controversate;

neconflictuală – reflectarea evenimentelor, faptelor cotidiene în care nu sînt implicate părți aflate în conflict sau asupra cărora nu există opinii contradictorii.

Geografia știrilor – locul geografic la care se face referință.

Surse – numărul de surse independente una de alta în prezentarea evenimentului, faptului, fenomenului.

Actori:

instituționalizați – instituții de stat; administrație publică centrală și locală și subdiviziunile lor; partide, formațiuni politice; instituții sociale neangajate (Biserică, Sindicate, Societate Civilă etc);

personalizați – lideri de stat, lideri politici, lideri neangajați politic, persoane publice afiliate sau neafiliate puterii.

sociali – alții decît cei instituționalizați ori personalizați.

Poziția ziaristului

imparțială – lipsa atitudinii față de eveniment, fapt despre care comunică.

parțială – prezența atitudinii față de eveniment, fapt despre care comunică.

Caracterul subiectului/emisiunii tematice

informativ – care prezintă o simplă constatare a stării de lucruri

analitic – care conține o analiza a stării de lucruri

Mod de abordare a temei în subiecte/emisiuni tematice

descriptiv (d) – simplă descriere a situației existente

laudativ (l) – atitudine pozitivă nejustificată față de protagoniști

constructiv © – prezentarea obiectivă a situației cu propuneri de soluții argumentate

critic (cr) – prezentarea critică nejustificată a situației sau critică nejustificată a protagoniștilor

Notă: pot fi atestate combinații (dl, ccr etc).

Radio Moldova

A. Programele de știri

AGENDA TEMATICA SI REGISTRUL GEOGRAFIC

Programele de știri din iunie au reeditat, în temei, registrul tematic aplicat și în lunile precedente de monitorizare. Astfel, în această perioadă ele au abordat 68 de domenii tematice (pentru comparație: în ianuarie – 77, februarie – 61, martie – 63, aprilie - 65, mai – 69). Rezultatele ultimei monitorizări ne permit să constatăm că Radio Moldova a continuat, în cele mai dese cazuri, să acorde prioritate reflectării colaborării social-economice externe, acțiunilor diplomatice, educației, Transnistriei, culturii, administrației publice centrale, ceremoniilor și aniversărilor. Vom remarca totodată, că în topul celor mai frecvente 10 teme în știri a încăput, în premieră, problematica copiilor. Știrile axate pe cele mai mediatizate 10 teme au constituit în jurul la 59 de procente ca frecvență și circa 60 la sută ca durată. Celorlaltor 58 de teme le-a revenit aproximativ 40 % ca frecvență și durata din totalul de știri difuzate. Știrile radiofonice din luna iunie au făcut o referință sau două la turism, protecția consumatorului, privatizare, informatică, familie, tineret, standardizare, securitatea de stat, salarii, persoane în etate ș. a. De o reflectare simbolică au beneficia și alte probleme de maximă rezonanță socială, cum ar fi șomajul (3 ori), migrația (4ori), datoriile externe (6ori), societatea civilă (11 ori), drepturile omului (13 ori), traficul de ființe umane (15 ori). În afara sau la periferia atenției Radio Moldova s-a aflat problema sărăciei.

Tabelele 1 și 2 ne furnizează datele complete despre tematica știrilor radiofonice din luna iunie difuzate de serviciul de referință. Informațiile respective confirmă politica neechilibrată aplicată pe parcursul ultimelor 6 luni de Radio Moldova în stabilirea agendei tematice a programelor de știri.

Tabelul 1. Teme în știri, iunie 2005 (frecvență)

Tema	Frecventa	%
Colaborări social-economice externe	207	13,89
Acțiuni diplomatice	143	9,60
Educație	109	7,32
Transnistria	98	6,58
Președinție	65	4,36
Cultură	59	3,96
Administrație publică centrală (Guvern, ministere, departamente)	55	3,69
Ceremonii, aniversări	55	3,69
Copii	43	2,89
Agricultură	41	2,75
Alegeri	41	2,75
Ecologie	35	2,35
Activități parlamentare	33	2,21
Justiție	29	1,95
Vizite de lucru	29	1,95
Accidente, incendii, infracțiuni	25	1,68
CSI	24	1,61
Integrare UE	24	1,61

Acțiuni protocolare	22	1,48
Protecție socială	20	1,34
Acțiuni edilitare (lucrări de utilitate publică)	19	1,28
Armată	19	1,28
Sănătate	19	1,28
Știință	19	1,28
Expoziții	18	1,21
Construcții	15	1,01
Trafic de ființe umane	15	1,01
Comerț	14	0,94
Drepturile omului	13	0,87
Corupție	11	0,74
Societatea civilă	11	0,74
Administrație publică locală:	10	0,67
Prețuri	10	0,67
Demografie	9	0,60
Energetică	9	0,60
Transport, drumuri	9	0,60
Economie	8	0,54
Fiscal (impozite)	7	0,47
Servicii sociale (termoficare, apă, gaz, canalizare etc.)	7	0,47
Sindicate	7	0,47
Statistică	7	0,47
Datorii externe	6	0,40
Industrie	5	0,34
Religie	5	0,34
Telecomunicații	5	0,34
Activități vamale	4	0,27
Investiții	4	0,27
Migrație	4	0,27
Opoziția parlamentară	4	0,27
Patronat	4	0,27
Sport	4	0,27
Buget	3	0,20
Calitatea produselor	3	0,20
Șomaj	3	0,20
Ajutoare de peste hotare	2	0,13
Export	2	0,13
Finanțe, bănci	2	0,13
Mass-media	2	0,13
Persoane în etate	2	0,13
Salarii	2	0,13
Securitate de stat	2	0,13
Standartizare	2	0,13
Tineret	2	0,13
Familia	1	0,07
Informatică	1	0,07
Privatizare	1	0,07
Protecția consumatorului	1	0,07
Turism	1	0,07

Tabelul 2. Teme în știri, iunie 2005 (durata, secunde)

Tema	Durata	%
Colaborări social-economice externe	19015	11,99
Educație	13420	8,46
Transnistria	12285	7,75
Acțiuni diplomatice	12080	7,62
Cultură	9055	5,71
Ceremonii, aniversări	8255	5,21
Președinție	6585	4,15
Copii	5640	3,56
Alegeri	4540	2,86
Administrație publică centrală (Guvern, ministere, departamente)	4480	2,82
Ecologie	4440	2,80
Agricultură	4260	2,69
Activități parlamentare	3900	2,46
Justiție	3216	2,03
Accidente, incendii, infracțiuni	2725	1,72
Vizite de lucru	2650	1,67
Sănătate	2430	1,53
CSI	2320	1,46
Integrare UE	2220	1,40
Armată	2095	1,32
Protecție socială	2015	1,27
Expoziții	1895	1,19
Acțiuni edilitare (lucrări de utilitate publică)	1865	1,18
Acțiuni protocolare	1665	1,05
Drepturile omului	1640	1,03
Construcții	1625	1,02
Trafic de ființe umane	1610	1,02
Știință	1565	0,99
Administrație publică locală:	1550	0,98
Societatea civilă	1235	0,78
Comerț	1090	0,69
Fiscal (impozite)	815	0,51
Prețuri	770	0,49
Corupție	735	0,46
Religie	730	0,46
Demografie	720	0,45
Activități vamale	710	0,45
Energetică	700	0,44
Economie	700	0,44
Datorii externe	700	0,44
Opoziția parlamentară	695	0,44
Statistică	635	0,40
Sindicate	580	0,37
Transport, drumuri	500	0,32
Servicii sociale (termoficare, apă, gaz, canalizare etc.)	440	0,28
Patronat	440	0,28
Telecomunicații	430	0,27
Buget	410	0,26
Șomaj	395	0,25
Calitatea produselor	340	0,21
Investiții	330	0,21

Sport	325	0,20
Industrie	315	0,20
Mass-media	300	0,19
Tineret	300	0,19
Migrație	250	0,16
Persoane în etate	230	0,15
Familia	225	0,14
Protecția consumatorului	220	0,14
Securitate de stat	215	0,14
Finanțe, bănci	200	0,13
Ajutoare de peste hotare	180	0,11
Standartizare	175	0,11
Turism	175	0,11
Salarii	125	0,08
Export	110	0,07
Informatică	55	0,03
Privatizare	45	0,03

Știrile din iunie de la Radio Moldova, ca și în perioadele precedente de monitorizare, au fost axate preponderent pe evenimentul produs în capitală. Acesta a dispus de 619 apariții sau 73,52 la sută ca frecvență, însumând 62 680 de secunde sau 64,24 la sută ca durată. Acești indicatori, deși sunt în scădere cu circa 6% ca frecvență și 10 la sută ca durată față de luna mai (79,22 ca frecvență și 74,18 % ca durată), confirmă tendința generală proliferată pe parcursul ultimelor 6 luni de monitorizare: Radio Moldova este tentat să restrângă în mod constant și nemotivat registrul geografic al evenimentelor reflectate (în context, amintim că în martie evenimentul de la Chișinău a constituit 60,71% ca frecvență și 48,49% ca durată, iar în aprilie – respectiv 74,4% și 67,61%).

În luna iunie programele de știri de la Radio Moldova au oglindit și evenimentele din alte 36 de unități administrativ-teritoriale (pentru comparație: în ianuarie registrul geografic al știrilor de la Radio Moldova, exceptând Chișinăul, a cuprins 46 localități, în februarie – 27, în martie – 30, în aprilie – 29 și în mai - 33). Prezențele lor, însă, au fost ne semnificative (între una și 20). Cel mai rar au fost reflectate evenimentele produse în Autonomia Găgăuză, Sângerei, Ștefan-Vodă și Ungheni (a se vedea tabelele 3 și 4).

Analiza datelor din luna iunie în contextul celor din lunile precedente confirmă concluzia formulată în raportul anterior și anume: registrul geografic restrâns al programelor de știri este determinat, pe de o parte, de agenda tematică adoptată, iar, pe de alta, după cum vom arăta în continuare, de mediatizarea asimetrică a actorilor sociali personalizați și instituționalizați. *Această tendință este vicioasă cel puțin din considerentul, că Radio Moldova, în cazul în care va promova și în continuare aceeași politică în stabilirea registrului geografic al programelor de știri, riscă să degenereze dintr-un serviciu național de radio în unul local.*

Tabel 3. Geografia în stiri la Radio Moldova, iunie 2005 (frecvența)

Geografia	Frecvența	%
Chisinau	619	73,52
Anenii Noi	20	2,38
Comrat	15	1,78
Fălești	14	1,66

Cahul	12	1,43
Dondușeni	12	1,43
Cimișlia	11	1,31
Briceni	9	1,07
Șoldănești	9	1,07
Florești	8	0,95
Ocnita	8	0,95
Tighina	8	0,95
Tiraspol	8	0,95
Dubăsari	7	0,83
Rîșcani	7	0,83
Strășeni	7	0,83
Bălți	6	0,71
Basarabiasca	6	0,71
Nisporeni	6	0,71
Căușeni	5	0,59
Călărași	4	0,48
Cantemir	4	0,48
Ciadîr- Lunga	4	0,48
Drochia	4	0,48
Edineț	4	0,48
Rezina	4	0,48
Hîncești	3	0,36
Leova	3	0,36
Soroca	3	0,36
Bender	2	0,24
Ialoveni	2	0,24
Orhei	2	0,24
Telenești	2	0,24
Gagauzia	1	0,12
Sîngerei	1	0,12
Ștefan-Vodă	1	0,12
Ungeni	1	0,12

Tabel 4. Geografia în stiri la Radio Moldova iunie 2005 (durata)

Geografia	Durata	%
Chisinau	62680	64,24
Comrat	2530	2,59
Fălești	2410	2,47
Anenii Noi	2210	2,26
Dondușeni	2195	2,25
Cimișlia	1830	1,88
Cahul	1795	1,84
Ocnita	1510	1,55
Tighina	1480	1,52
Briceni	1355	1,39
Florești	1320	1,35
Tiraspol	1260	1,29
Rîșcani	1250	1,28
Șoldănești	1110	1,14
Bălți	1000	1,02
Călărași	980	1,00
Strășeni	925	0,95
Drochia	895	0,92

Cantemir	865	0,89
Basarabiasca	800	0,82
Căușeni	800	0,82
Nisporeni	795	0,81
Ciadîr- Lunga	725	0,74
Dubăsari	700	0,72
Rezina	690	0,71
Edineț	505	0,52
Soroca	440	0,45
Leova	400	0,41
Hîncești	375	0,38
Bender	340	0,35
Ștefan-Vodă	340	0,35
Telenești	330	0,34
Ialoveni	190	0,19
Orhei	185	0,19
Sîngerei	155	0,16
Gagauzia	115	0,12
Ungeni	90	0,09

ACTORII MEDIATIZAȚI

În iunie în raport cu luna precedentă Radio Moldova a sporit numărul actorilor mediatizați. Astfel, în vizorul programelor lui de știri au fost 39 de actori instituționalizați față de 33 în mai și 38 de actori personalizați față de 24 în luna mai. De menționat, că în ultimele 6 luni de monitorizare numărul actorilor instituționalizați mediatizați a fost flotant (în ianuarie – 47, februarie – 34, martie – 27, aprilie – 28), iar al celor personalizați – în temei, în ascensiune (în ianuarie – 10, februarie – 12, martie – 18, aprilie – 20). Diversificarea cantitativă semnalată, însă, nu a fost însoțită și de una de natură calitativă. Altfel zis, Radio Moldova în mod constant și prioritar a mediatizat actorii puterii.

În iunie, ca și mai înainte, cel mai mediatizat actor instituționalizat s-a dovedit a fi administrația publică centrală (președinție, parlament, guvern). În ansamblu, acesta a însumat circa 87 la sută ca frecvență și circa 82 la sută ca durată din totalul actorilor instituționalizați mediatizați. Cel mai frecvent actor instituționalizat în programele radiofonice de știri a fost Guvernul și componentele lui constitutive (ministerele, departamentele etc.). Astfel, lor le-a revenit 68,34 % din aparițiile actorilor instituționalizați ca frecvență și 62,53 % - ca durată, în scădere față de luna precedentă respectiv cu ceva mai mult de 4 și 8 %. Locul al doilea în perioada de referință i-a revenit parlamentului cu 17,94 la sută din apariții ca frecvență și 18,77 % ca durată, în creștere față de luna mai respectiv cu ceva mai mult de 5 și 5,5%. Vom remarca în context, că președinția ca instituție în iunie a avut o prezență neînsemnată în programele de știri (0,53 % ca frecvență și 0,51 % ca durată). Ceilalți actori instituționalizați au fost reprezentați de administrațiile publice locale, comisiile electorale, unii agenți economici ș.a. (a se vedea tabelele 5 și 6).

Tabelul 5. Actori instituționalizați în știri la Radio Moldova, iunie 2005 (frecvența)

Actori	Frecvența	%
Parlament	68	17,94
Guvern	51	13,46
Min. Afacerilor Externe și Integrării Europene	35	9,23
Min. Agriculturii și Industriei Alimentare	33	8,71
Min. Educației, Tineretului și Sportului	27	7,12
Min. Apărării	18	4,75
Min. Sănătății și Protecției Sociale	17	4,49
Min. Afacerilor Interne	14	3,69
Min. Economiei și Comerțului	14	3,69
Fracțiunea parlamentară AMN	10	2,64
Comisia Electorală Centrală	8	2,11
Biroul Național de Statistică	7	1,85
Comisia Electorală Locală	7	1,85
Min. Culturii și Turismului	7	1,85
Min. Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor	6	1,58
Dep. Situații Excepționale	5	1,32
Min. Justiției	5	1,32
Ag. Moldova Vin	4	1,06
APL. Cahul	3	0,79
APL. Ciadâr - Lunga	3	0,79
APL. Fălești	3	0,79
APL: Donușeni	3	0,79
Min. Reintegrării	3	0,79
APL Chișinău	2	0,53
APL. Comrat	2	0,53
Biroul Relații Interetnice	2	0,53
CCCEC	2	0,53
Departamentul Vamal	2	0,53
Min. Ecologiei și Resurselor Naturale	2	0,53
Min. Finanțelor	2	0,53
Președinție	2	0,53
Seviciul Standartizare și Metrologie	2	0,53
APL. Ocnia	1	0,26
APL. Cimișlia	1	0,26
APL. Rîșcani	1	0,26
APL. Basarabeasca	1	0,26
Biroul Național de Migrațiune	1	0,26
Dep. Trupelor de Grăniceri	1	0,26
Min. Industriei și Infrastructurii	1	0,26

Tabelul 6. Actori instituționalizați în știri Radio Moldova, iunie 2005 (durată)

Actori	Durata	%
Parlament	6250	18,77
Guvern	3605	10,83
Min. Afacerilor Externe și Integrării Europene	2570	7,72
Min. Agriculturii și Industriei Alimentare	2275	6,83
Min. Apărării	2065	6,20
Min. Educației, Tineretului și Sportului	1945	5,84
Min. Afacerilor Interne	1635	4,91
Min. Sănătății și Protecției Sociale	1540	4,63

Min. Economiei și Comerțului	1080	3,24
Comisia Electorală Centrală	910	2,73
Fracțiunea parlamentară AMN	805	2,42
Min. Culturii și Turismului	725	2,18
APL.Fălești	710	2,13
Biroul Național de Statistică	610	1,83
APL. Ciadîr - Lunga	595	1,79
APL:Dondușeni	565	1,70
Min. Justiției	515	1,55
Dep. Situații Excepționale	445	1,34
Min. Reintegrării	360	1,08
Min. Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor	325	0,98
APL. Comrat	310	0,93
APL. Cahul	305	0,92
Ag. Moldova Vin	260	0,78
Min. Finanțelor	225	0,68
APL. Cimișlia	215	0,65
Biroul Relații Interetnice	205	0,62
APL.Basarabeasca	205	0,62
APL. Rîșcani	195	0,59
APL. Ocnița	190	0,57
Dep. Trupelor de Grăniceri	190	0,57
Comisia Electorală Locală	178	0,53
Serviciul Standartizare și Metrologie	175	0,53
Departamentul Vamal	170	0,51
Președinție	170	0,51
CCCEC	145	0,44
APL Chișinău	125	0,38
Min. Ecologiei și Resurselor Naturale	95	0,29
Biroul Național de Migrațiune	90	0,27
Min. Industriei și Infrastructurii	25	0,08

Datele la acest capitol ale monitorizării efectuate atât în luna iunie, cât și în ansamblu în prima jumătate a anului 2005, reiterează observația noastră anterioară și anume: referințele masive ale Radio Moldova la activitatea, în special, a autorităților publice centrale nu pot fi considerate drept salutare, deoarece, deși aparent se înscriu în funcția mediilor de informare privind controlul public asupra guvernării, în fapt, după cum arată datele de mai jos privind modul de reflectare a evenimentelor, poartă aproape în totalitate un caracter constatativ/laudativ, sunt lipsite de optici diferite sau adverse etc. și, deci, nu sunt conforme misiunii de „câine de pază” al interesului public. Din aceste considerente le calificăm ca neconforme și valorilor unei instituții publice a audiovizualului.

Tabelul 7. Actori instituționalizați în știri la Radio Moldova pe 6 luni (frecvența)

Actori instituționalizați	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai	iunie
Ag. Moldova Vin						4
APL. Cahul	6	2			2	3
APL. Anenii-Noi	1					
APL. Cantemir	2					
APL. Ceadâr-Lunga	1					3
APL. Chișinău	17	8	17	7	15	2
APL. Drochia	2					
APL. Florești		1				

APL. Ocnita	1					1
APL. Orhei	1					
APL. Singerei	3					
APL. Soroca	1					
APL. Taraclia	1					
APL. Briceni	3					
APL. Cimislia		1			1	1
APL. Comrat	1					2
APL. Leova			1			
APL. Rezina		3				
APL. Riscani						1
APL. Basarabasca						1
APL. Edinet	5				3	
APL. Falesti	1	1			2	3
APL. Gagauzia	3	1	1			
APL. Balti	3				1	
APL. Donuseni	2				1	3
APL. Sraseni	4	1			1	
Autotitati transnistrene	3				1	
Biroul National de Migratiune						1
Biroul National de Statistica					8	7
Biroul Relatii Interetnice						2
CCCEC						2
CEC	66	4	65	2	29	8
CEL Chisinau					12	
Comisia Electorala Locala						7
Dep. Cinematografiei			3			
Dep. Constructiilor si Dezvoltarii Teritoriului			6			
Dep. Dezvoltare a Turismului		4				
Dep. Migratiune		1		4		
Dep. Relatii Interetnice	3	1	1	1		
Dep. Situatii Excepționale	9	3	3	2	16	5
Dep. Statistica si Sociologie	26	23	11	17		
Dep. Tehnologii Informatiionale	10					
Dep. Tineret si Sport		1				
Dep. Trupelor de Graniceri	2	2		3		1
Dep. Vamal	24	3	1	3	5	2
Fracțiune parlamentară PDM				1		
Fracțiunea parlamentară AMN				1		10
Guvern	40	113	38	49	42	51
Min. Afacerilor Externe	25	35	53	49	55	35
Min. Afacerilor Interne	36	29	15	15	13	14
Min. Agriculturii si Industriei Alimentare	3	1	11	11	26	33
Min. Apararii	22	22	9	34	34	18
Min. Culturii	14	6	1	7	16	7
Min. Ecologiei si Resurselor Naturale	12		11	8	7	2
Min. Economiei	14	8	10	10	7	14
Min. Educatiei	22	17	28	13	61	27
Min. Energeticii	16	8	11	8		
Min. Finantelor	16	2	4	1		2
Min. Industriei	3	8	4	2		1
Min. Justitiei	36	15		2	5	5
Min. Muncii si Protectiei Sociale	7	3	2	4		
Min. Reintegrării	33	8	4	5	17	3

Min. Sănătății	23	26	16			
Min. Sănătății și Protecției Sociale				23	4	17
Min. Transporturilor și Comunicațiilor	8	13	3	10		
Min. Transporturilor și Gosp. Drumurilor					10	6
Parlament	21	22	59	108	58	68
Președinție	1					2
Serviciul Standartizare și Metrologie						2

Pe fundalul general al modului remarcat de mediatizare a actorilor instituționalizați prezența partidelor politice în programele de știri este total irelevantă. În luna iunie formațiunile politice au beneficiat, potrivit datelor din tabelele 8 și 9, de doar 5 apariții pe o durată de 275 de secunde. Tabelul 10 pune în evidență accesul ocazional/sporadic și dozat din ultimele 6 luni ale anului 2005 al formațiunilor politice în programele de știri de la Radio Moldova.

Faptele consemnate, conjugate cu prezențele importante ale reprezentanților puterii, macină definitiv pluralismul politic și diversitatea de opinii și opțiuni, suficient de ne semnificativ și până acum, de la serviciul public național de radiodifuziune.

Tabelul 8. Partide/formațiuni politice în știri, iunie 2005 (frecvență)

Partide/formațiuni politice	Frecvența	%
Partid PCRM	2	40,00
Partid-PSL	2	40,00
Partid PPCD	1	20,00

Tabelul 9. Partide/ formațiuni politice în știri, iunie 2005 (durată)

Partide/formațiuni politice	Durata	%
Partid PSL	130	47,28
Partid PCRM	125	45,45
Partid PPCD	20	7,27

Tabelul 10. Partide/ formațiuni politice în știri, 6 luni 2005 (frecvență)

Partide/Formațiuni politice	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai	iunie
Partid PPCD	6	12	8	4	3	1
Partid PCRM	16	8	18	21	2	2
Fracțiune-PDM					2	
Ravnopravie	1				2	
Partid UMPR					1	
Partid-PSL				1		2
Partid BMD	12	7	23	2		
Partid PSDM	3	2	2	1		
Patria Rodina	1		1			
Partid PDSEM	3					

Radio Moldova în mediatizarea din iunie a actorilor personalizați a adoptat o tactică similară cu cea aplicată în cazul actorilor instituționalizați: favorizarea reprezentanților, în special, ai autorității publice centrale. De menționat totodată, că în luna iunie a continuat ușoara scădere, atestată în luna precedentă, a aparițiilor în buletinele de știri a conducătorilor președinției, guvernului și parlamentului, deși aceștia au continuat să fie în capul listei celor mai mediatizați actori personalizați. Astfel, Președintele Vladimir Voronin a beneficiat de 206 apariții (în mai - de 219 apariții, în aprilie – de 271 față de 130 în martie, 70 în februarie și 40 în ianuarie). Pe locul al doilea al celor mai mediatizați actori personalizați se află, ca și mai înainte, premierul Vasile Tarlev – 127 de apariții în iunie (în mai – 152, în aprilie – 143, în martie – 104, în februarie – 16 și în ianuarie – 1). Pe locul al treilea s-a situat președintele Parlamentului Marian Lupu cu 37 de apariții (în mai – 48, în aprilie – 43, în martie – 8).

Tabelul 11. Actori personalizați în știri la Radio Moldova, iunie 2005 (frecvență)

Actori	Frecvența	%
V. Voronin - Președinte	206	34,97
V. Tarlev - Prim-Ministru	127	21,56
M. Lupu- spicher	37	6,28
A. Stratan - M. Afacerilor Externe	19	3,23
Z. Greceanii - M. Finanțelor	12	2,04
Z. Greceanii - candidat PCR	11	1,87
V. Cristea -Viceprim-Ministru	10	1,70
G. Susarenco	10	1,70
E. Chistruga - vice.min.MAE	9	1,53
V. Pleșca - Min. Apărării	9	1,53
D. Braghiș	9	1,53
V. Climenco	9	1,53
V. Gurițenco	9	1,53
V. Lazăr - Viceministrul Economiei	8	1,36
V. Șova - M. Reintegrării	8	1,36
A. Gorodenco - Min. Agriculturii	8	1,36
Iu. Gorea Costin	8	1,36
D. Prijmireanu - deputat	7	1,19
D. Chirtoacă	7	1,19
Gh. Sima	7	1,19
M. Severevan	7	1,19
V. Cubreacov - deputat	7	1,19
V. Garaba	7	1,19
V. Ursu – Primar Interimar	6	1,02
O. Serebrian - deputat	5	0,85
V. Iftodi - Min. Justiției	4	0,68
V. Țurcanu	4	0,68
M. Postoico - vice spicher	2	0,34
Iu. Roșca - vice spicher	2	0,34
V. Revenco - M. Sănătății și Protecției Sociale	2	0,34
D. Diacov - deputat	2	0,34
V. Molojen	1	0,17
Gh. Papuc-M. Afacerilor Interne	1	0,17
A. Țăranu	1	0,17
Iu.Roșca - PPCD	1	0,17
S. Urechean - deputat	1	0,17
V. Untilă-deputat	1	0,17

Tabelul 12. Actori personalizați în știri la Radio Moldova, iunie 2005 (durată, secunde)

Actori	Durata	%
V. Voronin	20830	45,03
V. Tarlev - Prim-Ministru	10522	22,74
M. Lupu - spicher	3385	7,32
A. Stratan M. Afacerilor Externe	1965	4,25
E. Chistruga - vice.min.MAE	1360	2,94
Z. Grecianii - M. Finanților	1350	2,92
V.Pleşca - Min. Apărării	965	2,09
V. Cristea -Viceprim-Ministru	820	1,77
V. Lazăr - Viceministrul Economiei	760	1,64
V. Şova - M. Reintegrării	625	1,35
A. Gorodenco - Min. Agriculturii	610	1,32
M. Lupu - M. Economiei	410	0,89
Z. Greceanii - candidat PCRM	370	0,80
V. Iftodi - Min. Justiției	330	0,71
Iu. Gorea Costin	205	0,44
V. Ursu - Prim. Interimar	185	0,40
D. Braghiș	180	0,39
O. Serebrian	145	0,31
M.Postoico - vice spicher	115	0,25
Gh. Susarenco	110	0,24
I. Roșca - vice Ministru	110	0,24
V. Climenco	90	0,19
V. Gurițenco	90	0,19
V. Revenco - M. Muncii și Protecției Sociale	80	0,17
D. Prijmireanu	75	0,16
D. Chirtoacă	70	0,15
Gh. Sima	70	0,15
M. Severovan	70	0,15
V. Cubreacov	70	0,15
V. Garaba	70	0,15
V. Molojen	55	0,12
Gh. Papuc - M. Afacerilor Interne	50	0,11
V. Ţurcanu	50	0,11
D. Diacov	30	0,06
A. Ţăranu	10	0,02
Iu.Roșca - PPCD	10	0,02
S. Urechean - deputat	10	0,02
V. Untilă - deputat	10	0,02

Analiza datelor din tabelul 13 denotă faptul, că Radio Moldova în mod constant a favorizat o anume categorie de actori personalizați, lăsând în umbră reprezentanții societății civile.

Tabelul 13. fixează dinamica mediatizării actorilor personalizați în 6 luni (frecvență)

Actori	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai	iunie
V. Voronin - Președinte	40	70	130	271	219	206
V. Tarlev - Prim-Ministru	1	16	104	143	152	127
M. Lupu - spicher			8	43	48	37
A. Stratan - M. Afacerilor Externe	9	13	17	23	27	19
V. Lazăr - viceministrul Economiei		2			9	8
V. Revenco - M. Sănătății și Protecției Sociale			1	6	9	2

V. Șova - M. Reintegrării	5	6		19	7	8
V. Ursu – primar interimar					7	6
M. Postoico - vice spicher				7	7	2
V. Stepaniuc - PCRM	4				6	
S. Urechean - AMN				12	5	1
V. Cristea -Viceprim-Ministru				2	4	10
D. Diacov - deputat			5	15	3	2
Iu.Roșca - vice spicher				5	3	3
E. Ostapciuc - deputat	7	5	2	2	2	
Gh. Susarenco - deputat					2	10
Gh. Sima					2	7
D. Prijmireanu - deputat					2	7
V. Clemenco					2	9
N. Bondarciuc - deputat					1	
O. Serebrian - deputat				4	1	5
M. Răducan - deputat					1	
Ș. Secărean - deputat					1	
V. Gurițenco					1	9
Z. Greceanii - M. Finanțelor			10	9		12
Z. Greceanii - candidat PCRM						11
E. Chistruga - vice.min.MAE		10				9
V. Pleșca - Min. Apărării						9
D. Braghiș	5					9
A. Gorodenco - Min. Agriculturii						8
Iu. Gorea Costin						8
D. Chirtoacă						7
M. Severevan						7
V. Cubreacov - deputat				5		7
V. Garaba						7
V. Iftodi - Min. Justiției						4
V. Țurcanu						4
V. Molojen						1
Gh. Papuc - M. Afacerilor Interne			15			1
A. Țăranu						1
V. Untilă - deputat						1

MODUL DE REFLECTARE A EVENIMENTELOR

Radio Moldova în luna iunie a aplicat modul tradițional de reflectare a evenimentelor, mod remarcat și în rapoartele anterioare de monitorizare, și care se caracterizează prin tratarea predilectă a evenimentelor din perspectiva unei singure surse, prin selectarea evenimentelor de natură preponderent neconflictuală, prin abordarea vieții cotidiene într-o manieră aproape exclusiv informativ-constativă.

Astfel, în iunie Radio Moldova a tratat evenimentul din perspectiva unei singure surse în 96,18 la sută din știrile difuzate, la două sau mai multe surse apelându-se în 3,82% din știri. Atare abordare, cu mici oscilații, se menține deja a șasea lună (tabelul 14). Astfel programele de știri, lipsite de diversitate de opinii și interpretări, inoculează, voit sau nevoit, o anume optică de percepere a realității înconjurătoare.

Tabelul 14. Surse în știri la Radio Moldova (frecvență pe 6 luni)

Surse	ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie
1.	2217 (98,67%)	1160 (97,64%)	1390 (92,5%)	1723 (95,51%)	1.503 (94,35%)	1434 (96,17%)
2 sau mai multe	150 (1,33%)	28 (2,36%)	113 (7,5%)	81 (4,49%)	90 (5,65%)	57 (3,83%)

93,7 la sută din știrile difuzate în iunie la Radio Moldova au fost axate pe evenimentele de natură neconflictuală și doar 6,3 la sută dintre ele au vizat problemele controversate – practica uzuală la Radio Moldova în ultimele 6 luni (tabelul 15). Acest fapt, precum și interpretarea evenimentelor tratate din perspectiva unei singure surse și a unei singure viziuni/opțiuni politice, au determinat atitudinea neutră față de tema tratată, poziția imparțială a jurnalistului, stilistica informativ-constativă a programelor de știri. Calitățile în cauză denotă, însă, în cea mai mică măsură progresele Radio Moldova în abordarea echidistantă a realității sociale în virtutea modului selectiv de stabilire a agendei tematice și a actorilor mediatizați.

Tabelul 15. Natura știrilor la Radio Moldova pe 6 luni (%)

Natura știrilor	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai	iunie
Conflictuală	1,33	4,88	16,5	8,15	4,52	6,3
neconflictuală	98,67	95,12	83,5	91,85	95,48	93,7

Tabelul 16 Poziția jurnalistului în știri la Radio Moldova pe 6 luni (%)

Poziția jurnalistului	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai	iunie
Imparțială	87,95	83	98,67	98,56	98,12	97,85
parțială	12,05	17	1,33	1,44	1,88	2,15

CONCLUZIE GENERALĂ

Radio Moldova, prin agenda tematică, registrul geografic al evenimentelor reflectate, actorii mediatizați și modul de tratare a evenimentelor, aplicate în programele de știri atât în luna iunie, cât și pe parcursul ultimelor 6 luni ale anului 2005 nu a înregistrat progrese importante în promovarea unei politici și practici capabile să fructifice convingător valorile unui serviciu public.

B. STUDIU DE CAZ. ȘTIRILE ȘI EMISIUNILE/SUBIECTELE ÎN MATERIE DE ERADICARE A SĂRĂCIEI, DE COMBATERE A CORUPȚIEI ȘI DE AJUTORARE A COPIILOR ÎN DIFICULTATE

În luna iunie temele de referință, deși nu au constituit pilonul agendei tematice, s-au bucurat, cu excepția problematicii privind sărăcia, de atenție sporită în programele de știri de la Radio Moldova. Astfel, pe lista celor 68 de teme abordate în programele informative problematica copiilor în dificultate s-a aflat pe locul al 8 (față de cel 19-lea în luna mai), iar cea a corupției – pe locul al 30-lea (în mai – pe locul al 45-lea). Totodată, tematica sărăciei este tratată de Radio Moldova ca una de interes public minor sau periferic. Astfel, dacă în mai ei i-a revenit

locul al 67-lea, antepenultimul, în agenda tematică, atunci în iunie ea a fost eliminată cu desăvârșire. Un tablou asemănător atestăm îi în cazul emisiunilor/subiectelor tematice (a se vedea tabelele 17 și 18).

Tabel 17. Teme stiri Radio Moldova, iunie 2005 (frecventa)

Tema	Frecventa	%
Copii	43	79,63
Corupție	11	20,37

Tabel 18. Teme subiecte/emisiuni Radio Moldova, iunie 2005 (frecventa)

Tema	Frecventa	%
Copil în dificultate	18	90,00
Corupție	2	10,00

Știrile/emisiunile/subiectele tematice au avut un caracter informativ și au fost realizate în manieră descriptivă.

Tabel 19. Caracter subiect/emisiune Radio Moldova (frecventa)

Caracter	Copii în dificultate	Corupție
informativ	18	2

Tabel 20. Caracter subiect/emisiune Radio Moldova (durata, secunde)

Caracter	Copii în dificultate	Corupție
informativ	22325	330

Tabel 21. Mod de abordare a subiectului/emisiunii la Radio Moldova (frecventa)

Mod	Copii în dificultate	Corupție
descriptiv	18	2

Tabel 22. Mod de abordare a subiectului/emisiunii la Radio Moldova (durata, secunde)

Mod	Copii în dificultate	Corupție
descriptiv	22325	330

Știrile și emisiunile/subiectele în materie de eradicare a sărăciei, de combatere a corupției și de ajutorare a copiilor în dificultate țin mai curând de domeniul accidentalului decât de cel al unor preocupări constante la Radio Moldova.

TELEVIZIUNEA MOLDOVA 1

A. Programele de știri

AGENDA TEMATICĂ ȘI REGISTRUL GEOGRAFIC

În luna iunie TV Moldova 1 a abordat 62 de teme în buletinele de știri supuse monitorizării (cu o unitate mai puțin decât în luna mai). În acest sens, este îndoielnică acoperirea diversității de necesități informaționale ale telespectatorilor. E sugestivă compararea primelor 10 teme din top cu ultimele 10, după frecvența și durata tratării lor de către TV Moldova 1.

Există un șir de teme, cărora TV Moldova 1 le-a acordat permanent o atenție sporită. În iunie se atestă, totuși, anumite schimbări în structura tematică. Spre exemplu, Integrarea în UE a fost surclasată de temele Ceremonii, Accidente, Comemorări, Educație. În aprilie tema integrării europene se afla printre priorități la știrile de la TV Moldova 1, în mai i s-a dedicat doar 0,9% ca frecvență și 1,38% ca durată din total, iar în iunie prezența ei s-a redus și mai mult, ocupând locul 28-30. Este greu de explicat de ce editorii Companiei Publice schimbă accentele mediatice: pe motivul ieșirii din campania electorală sau din criză de evenimente reale în procesul integrării europene a Republicii Moldova?

Tema respectivă a fost frecventă în campania electorală ca, de altfel, și cea a Transnistriei, mediatizarea căreia, de asemenea, a descrescut în ultimele luni. Dacă în aprilie aceasta rămânea pe locul 3 în top, în mai ocupa locul 5, iar în iunie – deja locul 8. Pe acest fundal, au revenit în top temele Sănătate și Copii, tratate mai puțin în perioadele anterioare.

Tabelul 1. Teme știri TV Moldova1 (frecvență).

Tema	Frecvența	%
Acțiuni diplomatice	136	13,17
Cultură	113	10,94
Ceremonii, aniversări	67	6,49
Administrație publică centrală (Guvern, ministere, departamente)	57	5,52
Alegeri	56	5,42
Sănătate	41	3,97
Copii	37	3,58
Transnistria	34	3,29
Educație	33	3,19
Accidente, incendii, infracțiuni	30	2,90
Mass-media	26	2,52
Corupție	25	2,42
Agricultură	22	2,13
Acțiuni protocolare	20	1,94
Activități parlamentare	19	1,84
Comemorare	18	1,74
Economie	18	1,74
Colaborări social-economice externe	17	1,65
Sindicate	17	1,65
Armată	14	1,36
Justiție	14	1,36
Religie	14	1,36
Societatea civilă	14	1,36
Știință	14	1,36

Protecție socială	12	1,16
Construcții	11	1,06
Ecologie	10	0,97
Integrare UE	9	0,87
Președinție	9	0,87
Administrație publică locală:	8	0,77
Ordine publică	8	0,77
Relații interetnice	8	0,77
Trafic de ființe umane	7	0,68
Acțiuni edilitare (lucrări de utilitate publică)	6	0,58
Sport	6	0,58
Tineret	6	0,58
Energetică	5	0,48
Fiscal (impozite)	5	0,48
Telecomunicații	5	0,48
Business (mic și mijlociu)	4	0,39
Calitatea produselor	4	0,39
CSI	4	0,39
Opoziția parlamentară	4	0,39
Servicii sociale (termoficare, apă, gaz, canalizare etc.)	4	0,39
Buget	3	0,29
Calamități naturale	3	0,29
Comunități locale	3	0,29
Identitate națională	3	0,29
Invenții	3	0,29
Investiții	3	0,29
Migrație	3	0,29
Persoane în etate	3	0,29
Turism	3	0,29
Ajutoare de peste hotare	2	0,19
Conflicte politice	2	0,19
Drepturile omului	2	0,19
Industrie	2	0,19
Șomaj	2	0,19
Statistică	2	0,19
Conflicte sociale	1	0,10
Informatică	1	0,10
Istorie (a localității, țării, lumii, familiei etc.)	1	0,10

Tabelul 2. Teme știri TV Moldova 1 (durată).

Tema	Durata	%
Acțiuni diplomatice	13915	11,48
Cultură	11344	9,36
Administrație publică centrală (Guvern, ministere, departamente)	10300	8,49
Ceremonii, aniversări	7045	5,81
Alegeri	6055	4,99
Sănătate	4743	3,91
Transnistria	4450	3,67
Copii	4050	3,34
Educație	3795	3,13
Accidente, incendii, infracțiuni	3170	2,61
Agricultură	3020	2,49
Mass-media	2915	2,40
Justiție	2645	2,18

Corupție	2640	2,18
Comemorare	2295	1,89
Acțiuni protocolare	2210	1,82
Economie	2175	1,79
Protecție socială	2171	1,79
Activități parlamentare	2125	1,75
Administrație publică locală:	2105	1,74
Armată	1784	1,47
Construcții	1695	1,40
Ecologie	1475	1,22
Religie	1390	1,15
Sindicate	1380	1,14
Președinție	1378	1,14
Știință	1375	1,13
Colaborări social-economice externe	1370	1,13
Societatea civilă	1345	1,11
Opoziția parlamentară	1340	1,11
Integrare UE	1200	0,99
Relații interetnice	955	0,79
Tineret	925	0,76
Trafic de ființe umane	760	0,63
Servicii sociale (termoficare, apă, gaz, canalizare etc.)	735	0,61
Fiscal (impozite)	695	0,57
Comunități locale	660	0,54
Ordine publică	655	0,54
Acțiuni edilitare (lucrări de utilitate publică)	585	0,48
Energetică	515	0,42
CSI	475	0,39
Calitatea produselor	460	0,38
Turism	445	0,37
Identitate națională	365	0,30
Business (mic și mijlociu)	350	0,29
Investiții	340	0,28
Migrație	330	0,27
Ajutoare de peste hotare	300	0,25
Telecomunicații	300	0,25
Persoane în etate	260	0,21
Industria	250	0,21
Calamități naturale	245	0,20
Conflicte politice	245	0,20
Invenții	245	0,20
Istorie (a localității, țării, lumii, familiei etc.)	240	0,20
Sport	219	0,18
Drepturile omului	195	0,16
Șomaj	180	0,15
Buget	175	0,14
Statistică	125	0,10
Conflicte sociale	95	0,08
Informatică	35	0,03

Aria geografică a evenimentelor reflectate în iunie acoperă 32 de localități la TV Moldova 1, cu 3 mai mult decât în luna mai. Persistă prezența evenimentelor din capitală – 79,67% ca frecvență și 79,51% ca durată. Acest fapt indică atenția disproporționată acordată evenimentelor din țară în cadrul politicii editoriale, precum și distribuirea comodă a resurselor de producere a știrilor. Totuși, durata și frecvența evenimentelor din capitală au scăzut în intensitate cu circa 3% în comparație cu luna precedentă. TV Moldova 1, se pare, începe să acorde mai multă atenție localităților rurale, dar oricum - insuficientă, cuprinzând doar 20,33% ca frecvență și 20,49% ca durată. Spectrul geografic restrâns în toate cazurile este în detrimentul telespectatorilor.

Tabelul 3. Geografie știri TV Moldova 1 (frecvență).

Geografia	Frecvența	%
Chișinău	721	79,67
Briceni	19	2,10
Bălți	14	1,55
Soroca	13	1,44
Orhei	12	1,33
Comrat	11	1,22
Anenii Noi	9	0,99
Cahul	8	0,88
Călărași	8	0,88
Criuleni	8	0,88
Drochia	8	0,88
Florești	8	0,88
Șoldănești	8	0,88
Cantemir	6	0,66
Hîncești	6	0,66
Edineț	5	0,55
Rîșcani	5	0,55
Strășeni	5	0,55
Ungeni	5	0,55
Gagauzia	3	0,33
Sîngerei	3	0,33
Tiraspol	3	0,33
Dondușeni	2	0,22
Fălești	2	0,22
Leova	2	0,22
Ocnîța	2	0,22
Rîbnița	2	0,22
Taraclia	2	0,22
Vulcănești	2	0,22
Dubăsari	1	0,11
Ștefan-Vodă	1	0,11
Telenești	1	0,11

Tabelul 4. Geografie stiri TV Moldova 1 (durată).

Geografia	Durata	%
Chisinau	83611	79,51
Briceni	2025	1,93
Bălți	1495	1,42
Soroca	1475	1,40
Șoldănești	1255	1,19

Anenii Noi	1240	1,18
Orhei	1155	1,10
Cahul	1100	1,05
Florești	1070	1,02
Călărași	1060	1,01
Comrat	1055	1,00
Drochia	850	0,81
Hîncești	840	0,80
Criuleni	735	0,70
Cantemir	660	0,63
Ungeni	650	0,62
Edineț	640	0,61
Strășeni	620	0,59
Rîșcani	515	0,49
Sîngerei	365	0,35
Ocnîța	330	0,31
Fălești	310	0,29
Tiraspol	310	0,29
Gagauzia	290	0,28
Rîbnița	290	0,28
Taraclia	240	0,23
Vulcănești	220	0,21
Ștefan-Vodă	170	0,16
Dondușeni	165	0,16
Dubăsari	165	0,16
Telenești	160	0,15
Leova	95	0,09

ACTORII MEDIATIZAȚI

Mediatizarea actorilor politici personalizați la TV Moldova 1 a cuprins 36 de nume în iunie, cu 17 mai multe decît în mai, fapt explicabil în perioada alegerilor locale parțiale. Președintele țării, dl Vladimir Voronin, a rămas primul în top cu 37,8% ca frecvență și 44,61% ca durată. Rata de mediatizare a acestui actor a scăzut puțin, în comparație cu lunile precedente pe fundalul creșterii numărului total de actori vizați în știrile de la TV Moldova 1.

Remarcăm și în acest raport, că patru exponenți ai guvernării (VI. Voronin, V. Tarlev, M. Lupu, A. Stratan) domină împreună știrile la Moldova 1 cu peste 74% de apariții pe post în contextul actorilor personalizați.

Semnalăm, ca de fiecare dată, că intensitatea de mediatizare a acestor actori este sugestivă pentru corelarea strategiei informaționale a televiziunii publice cu interesele politice. Vom remarca doar ascensiunea în acest top a liderilor politici participanți la alegerea actualului președinte al țării: dl Diacov (locul 4 în iunie ca frecvență de apariții), dl Roșca (locul 6) și dl Serebrian (locul 7). Ei îl devansează, de exemplu, pe ministrul Reintegrării, Vasile Șova (locul 10).

Tabelul 5. Actorii personalizați TV Moldova 1 (frecvență)

Actori	Frecvența	%
VI. Voronin - Președinte	189	37,8
V. Tarlev - Prim-Ministru	81	16,2
M. Lupu - spicher	52	10,4
D. Diacov - deputat	21	4,2

A. Strătan M. Afacerilor Externe	17	3,4
Iu. Roșca - vice spicher	13	2,6
O. Serebrian - deputat	13	2,6
D. Braghiș - deputat	11	2,2
Z. Greceanii – PCR	11	2,2
V. Șova - M. Reintegrării	10	2
S. Urechean - AMN	9	1,8
E. Ostapciuc – PCR	6	1,2
Iu. Roșca - PPCD	6	1,2
M. Postoico - vice spicher	5	1
V. Cristea -Viceprim-Ministru	5	1
V. Iftodi Min Justiției	4	0,8
Iu. Gorea Costin	4	0,8
V. Cubreacov-PPCD	4	0,8
A. Cozma	3	0,6
E. Chistruga -Vice.min.MAE	3	0,6
D. Prijmireanu – deputat	3	0,6
V. Gurițenco PDM	3	0,6
O. Goncerova - Biroul R. Interetnice	3	0,6
Ș. Secăreanu – deputat	3	0,6
Z. Greceanii - M. Finanților	3	0,6
D. Chirtoacă	2	0,4
G. Susarenco PPCD	2	0,4
Gh. Papuc - M. Afacerilor Interne	2	0,4
C. Lazăr - Viceministru Economiei	2	0,4
A. Țăranu AMN	2	0,4
V. Țurcanu PCR	2	0,4
V. Untilă - deputat	2	0,4
L. Guțu – deputat	1	0,2
V. Stepaniuc –PCR	1	0,2
V.Ursu - Primar Interimar	1	0,2
V. Revenco-M. Sănătății și Protecției Sociale	1	0,2

Tabelul 6. Actorii personalizați TV Moldova 1 (durată)

Actori	Durata	%
VI. Voronin - Președinte	15810	44,61
V. Tarlev- Prim-Ministru	5865	16,55
M. Lupu- spicher	3740	10,55
D. Diacov - deputat	1158	3,27
A. Strătan M. Afacerilor Externe	843	2,38
Z. Greceanii – PCR	818	2,31
I. Roșca -vice spicher	517	1,46
O. Serebrian - deputat	508	1,43
D. Prijmireanu – deputat	485	1,37
V. Cristea -Viceprim-Ministru	485	1,37
Iu. Gorea Costin	480	1,35
D. Braghiș - deputat	460	1,30
V.Șova - M. Reintegrării	450	1,27
A. Cozma	435	1,23
S. Urecheanu - AMN	385	1,09
E. Chistruga -Vice.min.MAE	320	0,90
Iu.Roșca - PPCD	280	0,79
Gh. Susarenco - PPCD	255	0,72
Z. Greceanii - M. Finanților	208	0,59

E. Ostapciuc - PCRM	195	0,55
C.Lazăr - Viceministrul Economiei	190	0,54
M. Postoico - vice spicher	174	0,49
V. Revenco - M. Sănătății și Protecției Sociale	160	0,45
V. Cubreacov-PPCD	158	0,45
V. Gurițenco PDM	155	0,44
V. Iftodi Min Justiției	155	0,44
O. Goncerova - dir. Biroul R. Interetnice	135	0,38
Gh. Papuc-M. Afacerilor Interne	100	0,28
Ș. Secăreanu - deputat	95	0,27
A. Țăranu AMN	83	0,23
V. Țurcanu PCRM	83	0,23
V. Untilă - deputat	80	0,23
V.Ursu - Primar Interimar	70	0,20
D. Chirtoacă	40	0,11
V. Stepaniuc - PCRM	35	0,10
L. Guțu – deputat	30	0,08

Din luna mai pe postul de lider al topului Actorilor instituționalizați se menține Ministerul Afacerilor Interne, căruia i-au revenit 16,72% după frecvența aparițiilor și 20,55% după durata subiectelor, aproape la fel ca în perioada precedentă. Aceasta pare să demonstreze o preocupare aparte a TV M 1 pentru imaginea și activitatea MAI (instituție capabilă să furnizeze știri senzaționale și captivante pentru public) sau o foarte bună colaborare a MAI cu presa.

Numărul actorilor instituționalizați conține în total 33 de subiecți, descrescând cu 2 unități în comparație cu luna precedentă supusă monitorizării. De remarcat, că postul public de televiziune desconsideră total în știrile sale viața politică și atitudinea politicianilor (în special a celor din opoziție) față de evenimentele din țară. Dacă Parlamentul ca instituție ocupă locul trei în top, atunci partidele politice se află în subsolul acestuia, unele lipsind din știri cu desăvârșire.

Tabelul 7. Actorii instituționalizați TV Moldova 1 (frecvență).

Actori	Frecvența	%
Min. Afacerilor Interne	52	16,72
Guvern	50	16,08
Parlament	45	14,47
APL Chișinău	22	7,07
Min. Apărării	19	6,11
Min. Justiției	18	5,79
Comisia Electorală Centrală	10	3,22
Dep. Situații Excepționale	9	2,89
Min. Educației	8	2,57
Dep. Trupelor de Grăniceri	7	2,25
Min. Agriculturii și Industriei Alimentare	7	2,25
Min. Afacerilor Externe	6	1,93
Dep. Relații Interetnice	5	1,61
Min. Culturii	5	1,61
Min. Economiei	5	1,61
Min. Sănătății	5	1,61
Partid PCRM	5	1,61
APL:Bălți	4	1,29
Biroul Relații Interetnice	3	0,96

Dep. Migrațiune	3	0,96
Min. Reintegrării	3	0,96
APL Anenii-Noi	2	0,64
APL. Briceni	2	0,64
APL.Găgăuzia	2	0,64
APL.Orhei	2	0,64
APL.Vulcănești	2	0,64
Dep. Vamal	2	0,64
Min. Finanțelor	2	0,64
Min. Sănătății și Protecției Sociale	2	0,64
Dep. Standartizare și Metrologie	1	0,32
P. Alianța Verde	1	0,32
Partid PPCD	1	0,32
Partidul Republican	1	0,32

Tabelul 8. Actorii instituționalizați TV Moldova 1 (durată).

Actori	Durata	%
Min. Afacerilor Interne	5055	20,55
Parlament	2565	10,43
APL Chișinău	2478	10,07
Guvern	2100	8,54
Min. Apărării	1896	7,71
Min. Justiției	1445	5,87
Min. Sănătății	710	2,89
Dep. Situații Excepționale	695	2,82
Comisia Electorală Centrală	685	2,78
Min. Agriculturii și Industriei Alimentare	680	2,76
Dep. Trupelor de Grăniceri	655	2,66
Min. Economiei	640	2,60
Min. Educației	633	2,57
Min. Afacerilor Externe	580	2,36
Min. Culturii	450	1,83
APL:Bălți	415	1,69
Dep. Relații Interetnice	390	1,59
APL Anenii-Noi	380	1,54
Dep. Migrațiune	375	1,52
APL.Vulcănești	220	0,89
APL. Briceni	200	0,81
APL.Găgăuzia	200	0,81
APL.Orhei	190	0,77
Min. Reintegrării	160	0,65
Min. Finanțelor	145	0,59
Dep. Vamal	110	0,45
Partidul Republican	110	0,45
Biroul Relații Interetnice	100	0,41
Dep. Standartizare și Metrologie	100	0,41
Partid PCRM	100	0,41
Min. Sănătății și Protecției Sociale	90	0,37
Partid PPCD	35	0,14
P. Alianța Verde	15	0,06

Partidele politice pe perioada monitorizată au avut 4 apariții, cu 2 mai puțin decât în luna mai. Durata totală a acestora a fost de 260 (757 - mai, 1290 - aprilie) secunde la TV Moldova 1. În comparație cu luna mai, durata timpului acordat acestor actori s-a redus de circa 3 ori, or cu circa 497 secunde mai puțin. Incepînd cu luna martie remarcăm că, Moldova 1 limitează constant informarea asupra atitudinilor opoziției, în contrasens cu cea despre exponenții partidului de guvernământ, ceea ce afectează grav pluralismul și diversitatea de opinii. Dacă în luna mai Moldova 1 a oferit 38 de subiecte partidelor politice, în luna iunie - doar 8.

Partidul Comuniștilor se menține în top, dar a avut, ca instituție, de două ori mai puține apariții decât în luna precedentă – doar 5 cu durata totală de 100 secunde.

Nu e de neglijat observația că alianța de la 4 aprilie a avut în perioada monitorizată 6 apariții cu durata totală de 135 secunde. Frațiunea AMN a lipsit în luna iunie în știrile de la Moldova 1.

Tabelul 9,10. Partide/formațiuni politice în știri TV Moldova 1 (frecvență și durată)

Partide/formațiuni politice	Frecvența	%
PCRM	5	62,5
Alianța Verde	1	12,5
PPCD	1	12,5
Partidul Republican	1	12,5

Partide/formațiuni politice	Durata	%
Partidul Republican	110	42,31
PCRM	100	38,46
PPCD	35	13,46
Alianța Verde	15	5,77

MODUL DE REFLECTARE A EVENIMENTELOR

Și în luna iunie constatăm prezența masivă la TV Moldova 1 a știrilor neconflictuale și bazate pe o singură sursă de documentare. Din totalul de 1033 știri supuse monitorizării 5,32% au fost conflictuale și 12,78% cu menționarea a 2 sau mai multor surse. Remarcăm o ușoară creștere a numărului de știri ce fac referire la două și mai multe surse de informare.

Tabel 11. Surse știri TV Moldova 1 (frecvența)

Surse	Frecvența	%
1	901	87,22
2 sau mai multe	132	12,78

Tabel 12. Natura știri TV Moldova 1 (frecvența)

Natura	Frecvența	%
Conflictuală	55	5,32
neconflictuală	978	94,68

Știrile de la Moldova 1 au fost marcate de poziția parțială a jurnalistului în 8,52 la sută din știrile difuzate și de cea imparțială în 91,48 % de cazuri (a se vedea tabelul 13). Astfel, atestăm o creștere a parțialității jurnaliștilor de la TV Moldova 1 față de luna precedentă.

Tabelul 13. Poziția jurnalistului știri TV Moldova 1

Pozitia jurnalistului	Frecvența	%
Imparțială	945	91,48
Parțială	88	8,52

B. Studiu de caz. Emisiunile/știrile în materie de combatere a corupției, sărăciei și de ajutorare a copiilor în dificultate. Studiu comparativ pe patru luni.

Cea mai mediatizată temă (din cele 3 monitorizate), atât în emisiunile, cât și în știrile difuzate de TV Moldova 1, a fost Copii în dificultate. Tema respectivă a fost abordată în 37 de știri și într-o emisiune.

Temei Corupție l-au revenit 2,42% din totalul știrilor și 4 emisiuni speciale.

Tema Eradicarea Sărăciei a lipsit în spațiul temporal supus monitorizării la TV Moldova 1.

Tabel 14. Teme stiri TV Moldova 1 (frecvența)

Tema	Frecvența	%
Copii	37	3,58
Corupție	25	2,42

Tabel 14.1 Teme stiri TV Moldova 1 (durata, secunde)

Tema	Durata	%
Copii	4050	3,34
Corupție	2640	2,18

Tabel 15. Teme subiecte/emisiuni TV Moldova 1 (frecvența)

Tema	Frecvența	%
Corupție	4	80,00
Copii în dificultate	1	20,00

Tabel 15.1. Teme subiecte/emisiuni TV Moldova 1 (durata)

Tema	Durata	%
Copii în dificultate	930	61,39
Corupție	585	38,61

Arealul geografic al acestor teme este destul de restrâns. În top, ca și la compartimentul știrilor, se află municipiul Chișinău, acestuia revenindu-i 52,54% ca frecvență. În general, exemple de corupție și copii defavorizați s-au găsit în 12 localități, dintre care despre corupție – doar în Chișinău, Bălți, Briceni, Ialoveni și Hîncești.

Tabel 16. Geografie știri TV Moldova 1 (frecvența)

Geografia/Tema	Copii	Corupție
Bălți	2	3
Briceni		3
Călărași	2	
Chisinau	13	14
Dondușeni	1	
Fălești	2	
Florești	3	
Hîncești	2	2
Orhei	3	
Rîșcani	2	
Șoldănești	1	
Soroca	1	

Tabel 16.1. Geografie subiecte/emisiuni TV Moldova 1 (frecvența)

Geografia/Tema	Copii în dificultate	Corupție
Chișinău	1	3
Ialoveni		1

Tabel 16.2. Geografie stiri/subiecte/emisiuni la TV Moldova 1 (frecvența)

Geografia	Frecventa	%
Chisinau	31	52,54
Bălți	5	8,47
Hîncești	4	6,78
Briceni	3	5,08
Florești	3	5,08
Orhei	3	5,08
Călărași	2	3,39
Fălești	2	3,39
Rîșcani	2	3,39
Dondușeni	1	1,69
Șoldănești	1	1,69
Soroca	1	1,69
Ialoveni	1	1,69

Se păstrează intactă observația din raportul precedent, în care menționam că, în emisiuni/subiecte, actorii personalizați și instituționalizați au avut prezențe marginale. Durata emisiunilor, incomparabil mai mare decât a știrilor, ar fi permis participarea semnificativă a factorilor decizionali.

Tabel 17. Actori instituționalizați/personalizați în stiri TV Moldova 1 (frecvența)

Actori/Tema	Copii	Corupție
APL:Bălți	2	
Comisia Electorală Centrală		1
Dep. Trupelor de Grăniceri	1	
Guvern	1	
Iu. Gorea Costin	1	
M. Lupu - spicher	1	
Min. Afacerilor Interne	1	8
Min. Sănătății și Protecției Sociale	2	
V. Cristea -Viceprim-Ministru	1	
V. Tarlev-Prim-Ministru	4	
VI. Voronin - Președinte	1	
CCCEC		7
Reprezentanți CCCEC		2

Tabel 17.1 Actori instituționalizați/personalizați în subiecte/emisiuni la TV Moldova 1 (frecvența)

Actori/Tema	Copii în dificultate	Corupție
Min. Afacerilor Interne		4

Tabel 18. Actori sociali în stiri TV Moldova 1 (frecvența)

Actori/Tema	Copii	Corupție
Absolvenți	3	

Oameni de afaceri		2
Asociația „Salvați Bătrânii,,	1	
Copii	9	
Director de școala-internat	2	
Directori de școli		3
Infractori		5
M. Ciobanu		1
Parinte	2	
Medic		1
Minori	1	
Reprezentanți „Every Child,,	3	

Tabel 18.1. Actori sociali in subiecte/emisiuni la TV Moldova 1 (frecventa)

Actori/Tema	Copii în dificultate	Corupție
Educatori	1	
Infractori		1
Interpreți ruși		1
NIT	1	
Ofițeri de poliție		1
Prodecan .	1	
Profesori		1
Sef Centru Medical	1	
Sportivi		1
Studenti	1	

La TV Moldova 1 pe parcursul lunii iunie au fost difuzate 5 emisiuni/subiecte la temele urmărite de studiul de caz și toate au purtat, practic, un caracter informativ.

Menționăm, că temele studiate nu se află pe lista de priorități a postului TV Moldova 1, fapt care explică numărul redus de emisiuni axate pe aceste domenii, precum și numărul redus al surselor de informare la care se apelează. În consecință, telespectatorul nu obține informații suficiente pentru a-și face o concluzie adecvată referitoare la situația reală în domeniile respective.

Tabel 19. Caracter subiect/emisiune TV Moldova 1 (frecventa)

Caracter	Copii în dificultate	Corupție
informativ	1	4

Tabel 20. Caracter subiect/emisiune TV Moldova 1 (durata)

Caracter	Copii în dificultate	Corupție
informativ	930	585

Analiza comparativă pe patru luni (martie, aprilie, mai, iunie) a abordării acestor teme, relevă fapte sugestive.

În luna martie 2005, perioadă considerată electorală, ponderea emisiunilor și știrilor pe teme de corupție, sărăcie, copii defavorizați a fost cea mai înaltă. Ulterior două din trei teme pierd din importanță. Astfel, numărul știrilor pe teme Corupție, se diminuează de la 52 în martie până la 25 în iunie. Tema sărăcie dispăre neîndreptățit din emisiuni/subiecte în ultimile 3 luni monitorizate. Sporește, mai ales în știri, atenția față de tema Copii în dificultate.

Tabel 21. Știri TV Moldova 1 (frecvență 4 luni)

Tema	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Total
Corupție	52	50	28	25	155
Copii	16	13	15	37	81
Saracie		3	2		4

Tabel 22. Emisiuni/subiecte TV Moldova 1 (frecvență 4 luni)

Tema	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Total	Caracter		Mod	
						INFOR- MATIV	ANALI- TIC	DESCRIP- TIV	CONSTRUC- TIV
Corupție	26	15	2	4	47	35	12	39	8
Copii	4	7	1	1	13	8	5	5	8
Saracie	2				2	1	1	1	1

C. Studiu de caz. Studiu comparativ pe șase luni, privind mediatizarea actorilor personalizați, a formațiunilor și partidelor politice și modul de realizare a știrilor.

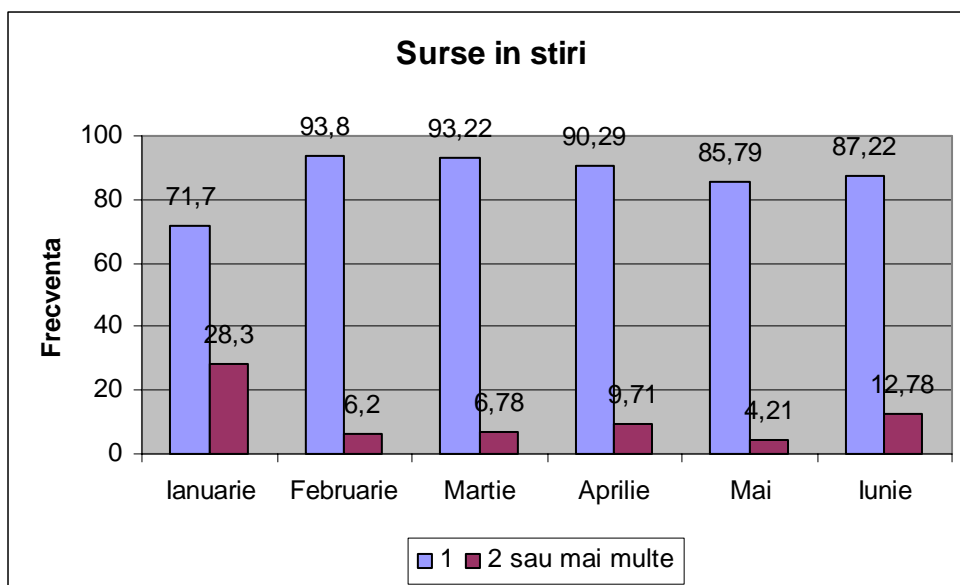
Studiul comparativ pe șase luni (ianuarie – iunie 2005) arată clar prioritățile și valorile postului TV Moldova 1 în perioada respectivă. Președintele țării deține întâietatea în rândul actorilor personalizați mediatizați în programele de știri. Patru actori politici – VI. Voronin, V. Tarlev, M. Lupu și A. Stratan, domină topul. Se atestă o tendință de creștere a mediatizării acestora.

Actori personalizați	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai	iunie
Andrei Gherman	2					
Andrei Stratan	11	14	14		27	17
Dumitru Braghiș						11
Dumitru Diacov			5	7	6	21
Eugenia Ostapciuc	17	6				
Gheorghe Papuc		4				
Iacob Timciuc	2					
Iurie Roșca			8	12	4	13
Maria Postoico			5		4	
Marian Lupu	4		19	20+5	48	52
Oleg Serebrian				6		13
Petru Răilean	11					
Serafim Urechean		5	12	12	11	
Valentin Beniuc		11				
Valerian Revenco				14		
Valeriu Lazăr		10				
Valeriu Pasat					6	
Vasile Șova	6		6	8	15	10
Vasile Tarlev	14	37	41	68	81	81
Vasile Zgardan		5				
Veaceslav Madan		6	6			
Vladimir Voronin	72	143	95	187	171	189
Zinaida Greceanii	3					11

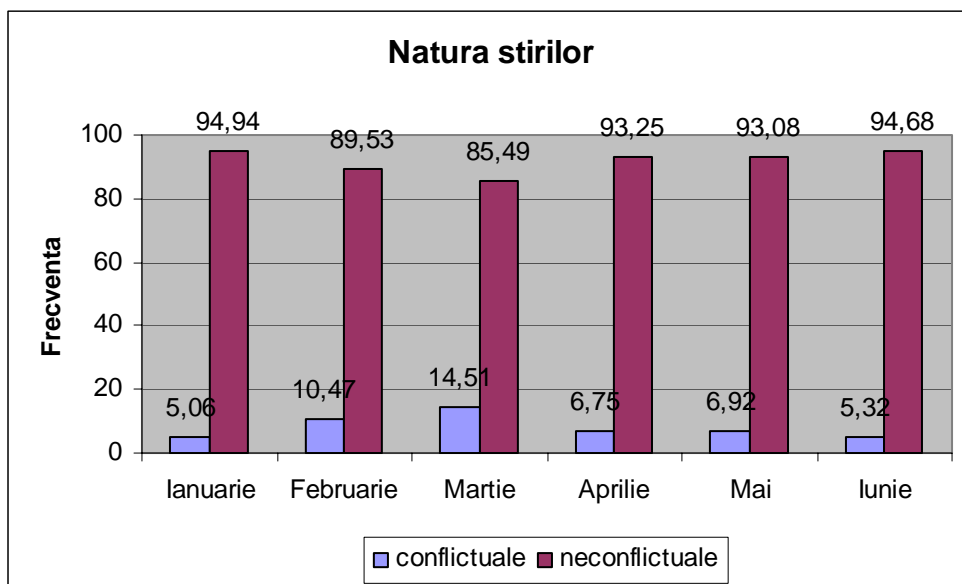
Cel mai mediatizat partid politic în perioada de referință în programele de știri la TV Moldova 1 a fost PCRM.

Partide/formatiuni politice	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai	iunie
Alianța Verde						1
AMN				3	4	
BE Patria Rodina	4			1		
BMD	10	7	11			
MSPR					3	
Partidul Republican						1
PCRM	11	4	3	7	10	5
PDM		1				
PPCD	9	5		7	13	1
PSDM	2		2	6	6	
PSL				1		
UMPR					2	

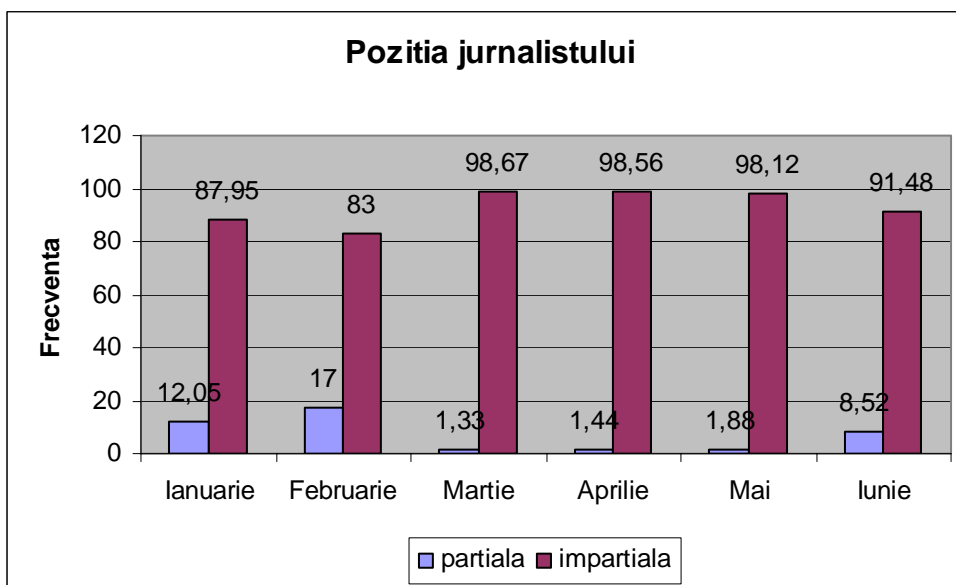
Chiar dacă în februarie, martie, aprilie, iunie se observă creșterea numărului de știri bazate pe două și mai multe surse de informare, predomină cele orientate la o singură sursă de documentare.

TV Moldova 1 dă preferință evenimentelor neconflictuale, cota acestora depășind 90 la sută în 4 din 6 luni.

Deși ne semnificativ, numărul știrilor parțiale în ultimele 4 luni monitorizate, este în creștere.

CONCLUZII FINALE:

Perioada de șase luni a monitorizării postului TV Moldova 1 s-a încheiat în iunie și a cuprins o parte din campania pentru alegeri locale parțiale, desfășurate în Chișinău și alte 13 localități din Moldova. Acest fundal este sugestiv pentru observațiile comparative ale indicatorilor cu incidență politică.

Producerea știrilor la TV Moldova 1 poate fi caracterizată printr-o medie lunară de: teme abordate – 65; localități vizate – 28; instituții – 36; persoane publice – 23; formațiuni politice – 5; etc. Sunt indicatori menținuți la un nivel relativ constant. Oscilații semnificative se atestă doar în privința actorilor personalizați, numărul lor minim fiind de 17 în ianuarie, maxim – de 36 în iunie. Observațiile esențiale asupra agendei tematice indică o predilecție pentru evenimentele oficiale și o marginalizare a unor probleme sociale majore (sărăcia, șomajul, etc).

Localitățile republicii, exclusiv Chișinăul, luate împreună rămân cu o prezență minoră în geografia știrilor monitorizate de la TV Moldova 1.

În proporție de 80-90 la sută știrile monitorizate reflectă evenimente neconflictuale, adică irelevante pentru schimbările și evoluțiile din societate care, în mod firesc, provoacă contrapuneri și controverse. Oscilații mai mari se remarcă la capitolul parțialitate, de care e responsabilă deontologia profesională și editorii de știri. Cu o cotă de 1-2 la sută în lunile martie, aprilie, mai, numărul știrilor părtinitoare a crescut în perioadele electorale (17 % în februarie și 8,52 – în iunie).

Principiul obligator de prezentare a evenimentului prin prisma a cel puțin 2 surse independente se respectă într-o proporție medie de peste 11% lunar. Acest indicator a ajuns pînă la aproape 13 % în luna iunie – cel mai înalt în ultimile 5 luni, dar nu la depășit pe cel atestat în ianuarie. Oricum, se întrevede un ușor progres și, dacă ar fi menținut și dezvoltat constant de rînd cu îmbunătățirea celorlalți parametri, ar conduce la caracteristicile unei politici editoriale proprii serviciului public de televiziune.